

20 timer siden

Blev totalt blind på en måned

Da Anette Lindell mistede synet, var det som om hendes personlighed og tankevirksomhed også forsvandt. Ikke for hende selv, men for fremmede omkring hende, der begyndte at behandle hende som om hun også var blevet døv og dum.

Af: **Marianne Vestergaard**

EKSTRA

Det sidste Anette Lindell (i gult) så, var de grønne forårsblade i maj 1991. Hun har været medlem af klubben i 17 år, og som formand ville hun ønske, der var flere unge, der meldte sig ind. For ti år siden var der hver uge stensikkert 15 tandemer ude, mens det nu om stunder er det halvt så mange. (Foto: Claus Bjørn Larsen)

Akkurat kl. 18 er Anette Lindell ikke ved telefonen om onsdagen.

Det er den ene gang om ugen, hvor hun er ude at cykle. De sidste 17 år har hun trådt i pedalerne som blind bagsmæk, mens den seende pilot har styret og skiftet gear. Tandemerne triller fra sidst i marts til sidst i september, og i dag slutter cykelsæsonen for 2014.

Anette er formand for Tandemklubben '71 København, der er den ældste klub øst for Storebælt.

Den uge hvor Magasinet EKSTRA er med på hjul, er der i alt ni tandemer klar til afgang fra klubhuset på Kastelsvej på Østerbro. Når hele kortegen holder for rødt i et kryds, vækker den opsigt.

En cyklende mor venter også på grønt, og hun hvisker til sin datter og nikker i retning af feltet: 'Se, dem bagpå er blinde'

Pause på Amager Fælled. (Foto: Claus Bjørn Larsen)

53-årige Anette har mistet synet som følge af sukkersyge, og det første tegn viste sig en septembraften i 1990.

Anette var sygeplejeelev og havde netop overstået en eksamen, da der om aftenen pludselig gled en slags spindelvæv ned for hendes venstre øje. Hun sagde ikke noget til de studiekammerater, hun sad med, men for sig selv tænkte hun 'nå'.

Et 'nå' som hverken indeholdt angst eller bekymring, men mere var en konstatering af, at hun snarest skulle til øjenlægen. Et halvt år forinden havde de sagt, at hendes syn intet fejlede, så det her måtte være let at løse. Men en måned senere så hun bogstavelig talt rødt, en morgen hun slog øjnene op.

Der var blødninger både i det venstre og det højre, og hele verden havde fået et rødt filter.

- Jeg anede ikke, hvad jeg skulle gøre, og jeg ringede efter min mor. På hendes tur fra Holbæk til København nåede jeg at gøre hele lejligheden ren, for hvad nu hvis jeg ikke kunne se, når jeg kom hjem?

Selv om hun vidste, at blindhed kan være en konsekvens af sukkersyge, havde hun aldrig troet, det ville ramme hende. Som stor teenager gik hun på fortovet med lukkede øjne og forestillede sig, hvordan det mon ville være at være blind.

Men det blev aldrig troværdigt, for inden hun lukkede øjnene, havde hun altid tjekket, at der ingen forhindringer var. Og hvis hun for alvor fornemmede fare på færde, kunne hun altid lige smugkigge lidt.

Når der er to til at træde, kræver det færre kræfter at holde en høj fart. (Foto: Claus Bjørn Larsen)

Den går ikke længere. Og efter nogle laserbehandlinger og operationer, der i glimt så ud til at give hende synet tilbage, gik alvoren op for hende i februar 1991.

Efter en operation på højre øje var der nul syn tilbage. Det venstre øje klarede sig også værre og værre, og det sidste Anette så, var forårets lysegrønne blade. I juni var hun fuldkommen blind.

- Jeg var frygtelig frustreret og ked af det, og jeg var vred. Pludselig kunne jeg ikke gå udenfor en dør alene. Jeg satte mig ikke ned i et hjørne og hulkede, men der var ikke meget latter i den periode, det må jeg sige. Måden jeg kom videre på var ved at være meget praktisk. Jeg skulle bruge kræfter på at lære alting forfra. Lære at læse blindskrift og gå med en stok.

Noget Anette stadig savner er at kunne tage sin cykel og køre en tur. Derfor er de tandem-ture om onsdagen rigtig vigtige. Også fordi sammenholdet i klubben er så stærkt, hvor både piloter og bagsmækker nyder motionen og turene i det fri.

Når to tredjedel af ruten er kørt, holder hele selskabet ind for at spise lidt medbragt mad og skylle efter med en vand. Eller fadøl. I aften sætter vi støttefodderne i ved Brøndby Strand med udsigt til saltet luft og en gruset sti.

Omkring bordet på bænkerne går snakken, og ansigterne vender sig i retning af stemmerne. Så småt fødes ideen om en søndagstur på tandem til Hillerød, hvor Anette bor sammen med sin kæreste, der også er bagsmæk. Hun er kommet i tanke om endnu en ting, hun savner at kunne se.

- Folks ansigtsmimik når de taler. Det var virkelig svært i starten at vide, om noget blev sagt for sjov, siger Anette, hvis højre øje er punkteret og skeler lidt.

Hver pilot sørger for at hente drikkevarer til bagsmækken. (Foto: Claus Bjørn Larsen)

Lige da hun mistede synet, overbeviste hun hurtigt sig selv om, at hun sagtens kunne klare sig selv. Hun var også lige ved at tabe både næse og mund, da hun i en alder af 30 år blev tilbudt hjemmehjælp. Dét nægtede hun. Hun nægtede også at tage imod den mikroovn, som skulle gøre det let for hende at opvarme den mad, hun nu ville få leveret.

- Der var ingen, der skulle sige, jeg ikke kunne klare mig selv. Som seende kunne jeg sagtens lave mad, og jeg skulle bare lære at gøre det uden at kunne se. F.eks. målte jeg ud på en kniv, hvor langt inde gryden skulle stå på gasblusset, for at komme til at stå i midten. Det kunne sagtens lade sig gøre, og det var jo meget bedre end mikroovnsmad.

Anette holder sig også meget til tider, når hun kokkererer. Hun steger efter minutter i stedet for efter farve. Og når hun bager, banker hun på brødet. Ligesom mange andre gør.

- Det er ligesom om, at bare fordi jeg er blind, så giver det andre ret til at stille spørgsmål, de aldrig ville stille til en seende. F.eks. hvordan jeg selv kommer i tøjet eller binder mine snørebånd. Det er sjældent jeg kan sidde i bussen eller toget, uden at der er nogen, der vil snakke.

Det kan af og til være lidt anstrengende, men Anette vil gerne være imødekommende, for nogle gange er det hende, der gerne vil have svar på, hvor nedgangen til en trappe er eller indgangen til en forretning. Det er sjældent, hun føler sig decideret krænkede. Godt nok har lumre mænd tilbudt at 'hjælpe' hende af tøjet, men værst er det f.eks. i butikker.

- Da jeg blev blind, begyndte omgivelserne at behandle mig radikalt anderledes. Hvis jeg f.eks. var i en forretning, kunne ekspedienterne spørge min ledsager: Hvad skal hun have? Som om jeg ud over at være blind også var blevet både døv og dum.

Det er kun en enkelt klub i Aalborg, der er ældre end den københavnske tandemklub. (Foto: Claus Bjørn Larsen)

Efter den sidste slurk er drukket, er det igen om at spænde cykelhjelm, for nu peger forgæfnerne hjemad mod klubhuset på Østerbro. Mørket sænker sig og temperaturen med. Anette tager en ekstra trøje uden på den karrygule kortærmer, der fremhæver hendes sommerbrune kulør. Når hun prøver tøj, kan hun nogenlunde mærke sig frem til, om det sidder ordentligt. Men en vurdering af om det klæder hende, er hun nødt til at overlade til andre.

- Jeg stoler meget på mine omgivelser, men jeg vil aldrig finde ud af, om det er noget, jeg selv ville have valgt.

Anette har til gengæld selv besluttet, at hun ikke ville ende på førtidspension, og derfor uddannede hun sig til både afspændingspædagog og massør efter hun mistede synet. Lige nu er hun på ledighedsydelse, indtil næste mulighed for et fleksjob.

Feltet af tændte cykellygter triller kl. 22.11 så småt ind foran kælderlokalet, hvor tandemklubben holder til. To førerhunde kommer springende med logrende haler, og nede i kælderen bliver den 48 km lange tur snakket af. Lidt efter lidt siver forsamlingen op fra den oplyste kælder og ud i aftenmørket.

Færre bliver blinde

- Tandemklubben '71 København har i dag omkring 45 medlemmer, hvoraf de 20 er piloter. For femten år siden var der dobbelt så mange.

- På landsplan er der ca. 20 tandemklubber, der tilbyder cykelture til medlemmerne. I for eksempel Fredericia Tandemklub er der medlemsfremgang, mens det går tilbage for andre.

- Antallet af blinde og svagsynede (under ti procent syn) er faldende. Blandt andet fordi behandlingsmulighederne for eksempel alderspletter på nethinden (eller AMD, der populært kaldes 'øjenforkalkning') og diabetes er blevet bedre. Samtidig er iltreguleringen forbedret, så spædbørn i kuvøse også redder synet. Omkring tre-fire personer mister synet pr. dag i Danmark.

- I 2002 havde Dansk Blindesamfund 12.000 medlemmer, mens der i dag er 9000 medlemmer. Sidste år var tilgangen 600 nye medlemmer.

- Der findes ingen præcise opgørelser over, hvor mange blinde der er i Danmark. Der findes et synsregister, hvor børn med et synshandicap bliver skrevet ind. I 2013 blev der indmeldt 173 børn, hvoraf 24 var stærkt svagtsynede og 18 helt blinde.

Kilder: Dansk Blindesamfund, Tandemklubben '71 København, Institutet for Blinde og Svagtsynede

Færre bliver blinde

- Tandemklubben '71 København har i dag omkring 45 medlemmer, hvoraf de 20 er piloter. For femten år siden var der dobbelt så mange.

- På landsplan er der ca. 20 tandemklubber, der tilbyder cykelture til medlemmerne. I for eksempel Fredericia Tandemklub er der medlemsfremgang, mens det går tilbage for andre.

- Antallet af blinde og svagtsynede (under ti procent syn) er faldende. Blandt andet fordi behandlingsmulighederne for eksempel alderspletter på nethinden (eller AMD, der populært kaldes 'øjeforkalkning') og diabetes er blevet bedre. Samtidig er iltreguleringen forbedret, så spædbørn i kuvøse også redder synet. Omkring tre-fire personer mister synet pr. dag i Danmark.

- I 2002 havde Dansk Blindesamfund 12.000 medlemmer, mens der i dag er 9000 medlemmer. Sidste år var tilgangen 600 nye medlemmer.

- Der findes ingen præcise opgørelser over, hvor mange blinde der er i Danmark. Der findes et synsregister, hvor børn med et synshandicap bliver skrevet ind. I 2013 blev der indmeldt 173 børn, hvoraf 24 var stærkt svagtsynede og 18 helt blinde.

Kilder: Dansk Blindesamfund, Tandemklubben '71 København, Institutet for Blinde og Svagtsynede

24. september 2014 kl. 12:21

 Få EKSTRA til hele din virksomhed – skriv til ekstra.support@eb.dk

Seneste i EKSTRA

19 min. siden
Daabas-bande bliver landsdækkende

27 min. siden
Storkriminel familie: Bag vold, afpresning og narkohandel

12 timer siden
Her er de fem største fejl ved iOS 8

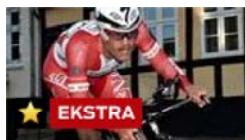
14 timer siden
Wullfs dame faldt for mangemillionær

14 timer siden
Ordener hænger man på idioter

16 timer siden
Danskerne ramt af sundhedsepidemi

21 timer siden
Cykel-original jagter VM-medalje

21 timer siden
Superterrorist mål for Obamas bomber

Ansvarshavende chefredaktør: **Poul Madsen**

Follow @pomaEB

10.4K followers

Ledende digital redaktør: **Anders Refnov** EKSTRA-redaktør: **Lisbeth Langwadt**

Nyhedsredaktør lige nu: **Stine Eskildsen**

Kontakt Ekstra Bladet

Ekstra Bladet - Rådhuspladsen 37 - 1785 København V - Telefon: **33 11 13 13** - Fax: **33 14 10 00** - CVR nr. 26 93 36 76

Udgiver: **JP/Politikens Hus A/S** | **Om Ekstra Bladet** | **Ophavsret** | **Persondata politik**